

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **M. J.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Obecní úřad Dolní Krupá**
se sídlem Dolní Krupá 55, 295 01 Mnichovo Hradiště

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Určuje se, že zásah žalovaného vůči žalobci, spočívající ve zveřejnění nedostatečně anonymizovaných osobních údajů žalobce Obecním úřadem Dolní Krupá na webových stránkách <http://www.dolni-krupa.cz>, a to jména žalobce, příjmení žalobce, data narození žalobce, adresy trvalého pobytu žalobce a bydliště žalobce v dokumentech nazvaných „Sdělení k žádosti o informace“ a „Rozhodnutí o odmítnutí části žádosti“, byl nezákonný.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 12 200 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce domáhá, aby soud zakázal žalovanému pokračovat ve

zveřejňování osobních údajů žalobce na webových stránkách žalovaného, eventuálně aby rozhodl, že uveřejnění osobních údajů žalobce na webových stránkách žalovaného bylo nezákonným zásahem. V replice doručené soudu dne 7. 6. 2018 omezil žalobce návrh rozsudečného výroku pouze na deklaraci toho, že zásah byl nezákonný.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že se od svého blízkého přítele dozvěděl, že na oficiálních webových stránkách žalovaného lze vyhledat a stáhnout dokumenty ve formátu PDF, které obsahují jméno, příjmení, datum narození, adresu trvalého pobytu a bydliště žalobce. Uvedené informace se měly nacházet v dokumentech nazvaných „Sdělení k žádosti o informace“ a „Rozhodnutí o odmítnutí části žádosti“, které byly odpověďmi žalovaného na žádost o informace podanou žalobcem dne 15. 3. 2016.
3. Žalobce považuje zveřejňování osobních údajů v předmětných dokumentech za nezákonné a považuje je za zásah do svého práva na soukromí a práva na ochranu osobních údajů. Postupem žalovaného se cítí ohrožen, neboť zveřejnění jeho osobních údajů může vést k útokům na žalobce ze strany veřejnosti. Zároveň žalobce uvedl, že nelze vyloučit, že bylo uveřejnění jeho osobních údajů žalovaným účelové, aby došlo k odrazení a zastrašení dalších potencionálních žadatelů o informace.
4. Žalobce dále uvedl, že nebyly splněny podmínky zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), který upravuje podmínky zveřejnění i osobních údajů konkrétní osoby.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě podrobně popsal, jak postupoval při vyřizování žádosti o informace žalobce, a uvedl, že po celou dobu osobní údaje z dokumentů řádně anonymizoval. Až ve chvíli, kdy byl dokument předán správci webové stránky žalovaného, došlo k uveřejnění osobních údajů žalobce, neboť správce webu anonymizaci v rozporu s pokynem neprovedl a žalovaný zveřejnění dokumentu nezkontroloval. Žalovaný upozornil na obtížnou dostupnost zveřejněného dokumentu, resp. osobních údajů v něm uvedených, když měl za to, že dokument nelze vyhledat na internetových vyhledávacích podle osobních údajů žalobce, ale vždy jen podle čísla jednacího, pod kterým byla žádost o informace vyřizována. Zároveň ale uznal, že došlo k pochybení tím, že byly osobní údaje žalobce uveřejněny. Žalovaný současně namítl předčasnost žaloby, protože se žalobce měl prvně obrátit na žalovaného s požadavkem o zjednání nápravy, tj. o anonymizaci uveřejněného dokumentu. Žalovaný uvedl, že by takovémuto požadavku vyhověl. Podle žalovaného je žaloba nedůvodná, neboť s ohledem na rozsah a způsob zveřejnění osobních údajů žalobce na veřejně a bez jakýchkoliv omezení přístupných webových stránkách jiných subjektů nemohlo uvedení osobních údajů žalobce v naskenovaném dokumentu ve formátu PDF zveřejněném na internetových stránkách žalovaného znamenat zásah do práv žalobce ani představovat přímé zkrácení jeho práv. Proto navrhl zamítnutí žaloby.
6. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že je bez významu, jak bylo možné osobní údaje žalobce vyhledat, ale podstatné je, že tyto osobní údaje byly neoprávněně uveřejněny. Dále uvedl, že není pravdivé tvrzení žalovaného, že předmětné dokumenty nebylo možné vyhledat prostřednictvím zadání osobních údajů žalobce do internetových vyhledávačů. Žalobce znovu odkázal na printscreen z internetového vyhledávače Google, který prokazuje opak tvrzení žalovaného. Dále žalobce uvedl, že neměl žádnou povinnost upozorňovat žalovaného na nezákonné uveřejnění osobních údajů, a lze pouze spekulovat

o tom, co by se dělo, kdyby žalobce podal pouze stížnost nebo žádost o odstranění osobních údajů. Žalobce také odkázal na rozhodnutí soudů vydaná v obdobných věcech (např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 4. 2018, č. j. 30 A 230/2017 – 56, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 4. 2018, č. j. 51 A 72/2017 – 36, a rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, ze dne 27. 3. 2018, č. j. 65 A 106/2017 – 44). Vzhledem k tomu, že žalobce zaregistroval, že žalovaný upravil uveřejněné dokumenty tak, že nadále neobsahovaly osobní údaje žalobce, omezil původní návrh tak, že trval pouze na tom, aby soud rozhodl, že uvedený zásah žalovaného byl nezákonný.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Z dokumentů zaslaných žalovaným soudem vyplývá, že žalovanému byla dne 15. 3. 2016 doručena žádost žalobce o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, obsahující požadavky na poskytnutí 4 konkrétních informací. Dne 24. 3. 2016 byla žalovaným vyhotovena odpověď na žádost v bodech 1-3 a zároveň bylo tentýž den vydáno rozhodnutí o odmítnutí části žádosti, a to v bodě 4. Žalovaný zaslal žalobci uvedené dokumenty doporučenou zásilkou, kterou si však žalobce nepřevzal. Z dokumentů týkajících se vyřizování žádosti o informace není zřejmé, odkdy dokdy byly uveřejněny na webových stránkách žalovaného a spolu s nimi i osobní údaje žalobce, nicméně žalovaný tuto skutečnost nijak nerozporoval, dokonce potvrdil, že k tomuto uveřejnění osobních údajů žalobce došlo. Proto soud nepožadoval doložení dalších dokumentů, ze kterých by ověřil přesné časové rozmezí uveřejnění dokumentů obsahujících osobní údaje žalobce.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu:

8. Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soud návrh odmítne tehdy, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně. Soud se neztotožnil s námitkou žalovaného, že byla žaloba podána předčasně proto, že žalobce nevyzval žalovaného ke zjednání nápravy před podáním žaloby. Předčasnost podání návrhu totiž spočívá v uplatnění řádných opravných prostředků a v nevyčkání žalobce na výsledek řízení o těchto opravných prostředcích (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2006, č. j. 1 Aps 4/2005 – 79, nebo komentář Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P.: Soudní řád správní – online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016). Žalobce žádné řádné opravné prostředky ke zjednání nápravy ohledně uveřejněných osobních údajů u žalovaného neuplatňoval.
9. Podle ustanovení § 85 s. ř. s. je žaloba nepřijatelná tehdy, pokud se lze ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to ovšem neplatí v případě, domáhá-li se žalobce (jako v nyní projednávané věci) pouze určení, že zásah byl nezákonný. V takovém případě tak není podmínkou přípustnosti žaloby uplatnění jiných prostředků ochrany práv žalobce.
10. Soud tedy ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 84 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde o žalobu projednatelnou. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 87 odst. 1 část věty za středníkem s. ř. s.).

Posouzení žalobních bodů

11. Podání žalobce je žalobou na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s. ř. s., ze kterého plyne, že „každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“
12. Soud přistoupil k posouzení důvodnosti žaloby, a to podle algoritmu vymezeného Nejvyšším správním soudem již v rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65 (publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS). Podle citovaného rozsudku „je ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň - splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž "zásah" v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí brozit opakování "zásahu" (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.“ Poslední z uvedených podmínek byla novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. rozšířena v tom smyslu, že domáhat se lze i určení jen toho, že zásah byl nezákonný.
13. Právo na ochranu osobních údajů je zakotveno v čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého: „každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“
14. Podle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) se osobním údajem rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Zmínit lze též novelu provedenou zákonem č. 439/2004 Sb., kterou byl z citovaného ustanovení vyjmut dovětek: „o osobní údaj se nejedná, pokud je třeba ke zjištění identity subjektu údajů nepřiměřené množství času, úsilí či materiálních prostředků.“
15. V projednávané věci bylo zveřejněno jméno a příjmení žalobce, adresa trvalého pobytu a bydliště a datum narození žalobce. Z uvedených údajů lze nepochybně jednoznačně určit konkrétní osobu, tedy žalobce. Ostatně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 2. 2009, č. j. 9 As 34/2008 – 68, konstatoval, že „[p]lná identifikace fyzické osoby v současných podmínkách technologicky vyspělé společnosti, tj. za vysokého stupně rozvoje elektronických a jiných médií, která jsou většinou populace snadno dostupná, ve své podstatě neznamena nic jiného, než možnost tuto osobu určitým způsobem kontaktovat, aniž by bylo nutno znát místo jejího aktuálního pobytu. Proto se výklad pojmu „osobní údaj“ nemůže omezit striktně jen na znalost např. rodného čísla, adresy či pracoviště subjektu údajů.“ Z uvedeného tak vyplývá, že v dnešní době stačí uveřejnění mnohem méně informací o dané osobě, na základě nichž ji lze kontaktovat, než tomu bylo před masivním nástupem komunikačních technologií (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 198/2018 – 37). V posuzovaném případě ale byly uveřejněny takové informace, na jejichž základě bylo možné žalobce kontaktovat zcela bez komplikací. Je tedy nutné uzavřít, že žalovaný

u veřejně dostupných údajů o žalobci, které splňují definici § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů a jednalo se tedy o osobní údaje žalobce.

16. Soud nepřisvědčuje žalovanému, že zveřejněné osobní údaje nemohly zasáhnout žalobcova práva, protože nebyly jednoduše přístupné a k jejich vyhledání bylo nutné znát číslo jednací, pod kterým byla žádost o informace zpracovávána. Jak vyplývá z citovaného ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů a novely tohoto zákona provedené zákonem č. 439/2004 Sb., není podstatné, jaké množství času, úsilí či materiálních prostředků je nutné vynaložit na získání těchto údajů. Podstatné je, zda tyto údaje byly uveřejněny či nikoli. Mezi žalobcem a žalovaným přitom není sporné, že osobní údaje žalobce byly na webových stránkách žalovaného uveřejněny.
17. Žalovaný se mylí také v tom, když tvrdí, že nemohlo dojít k zásahu do osobních práv žalobce z důvodu, že osobní údaje žalobce jsou na internetu běžně veřejně přístupné. Toto žalovaný prokazoval výpisem z webových stránek kurzy.cz. Soud v tomto ohledu odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu přijaté v rozsudku ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 198/2018 – 37, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval obdobnou námitkou a uzavřel, že „*pouhá skutečnost, že osobní údaje jsou veřejně dostupné (ať již „fakticky“, ze zákona, nebo na podkladě vůle jejich subjektu), je nezabývá právní ochrany a neovlivňuje jejich status ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. Pokud dojde k neoprávněnému zveřejnění, okolnost, že údaje se rovněž nachází v otevřeném zdroji, sama o sobě jejich zpracování v rozporu se zákonem nelegalizuje.*“ Od těchto závěrů nemá soud žádného důvodu se odchýlit, a proto také konstatuje, že není důvodné, zda byly osobní údaje žalobce neoprávněně zveřejněné žalovaným dostupné i na jiných webových stránkách. I s těmi osobními údaji, které jsou uveřejněny na internetových stránkách, je nutno zacházet v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, když tyto podléhají ochraně před neoprávněným uveřejněním.
18. Na základě výše uvedeného je pak nutné dospět k závěru, že žalobce byl přímo zkrácen na svém právu spočívajícím v právu na ochranu osobních údajů a že zásah v podobě zveřejnění osobních údajů žalobce byl bez ohledu na účel zveřejnění zaměřen proti žalobci. Tímto soud konstatuje, že ověřil splnění 1., 2. a 5. podmínky ustanovení § 82 s. ř. s.
19. Podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že *do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. O informacích poskytnutých způsobem podle § 4a odst. 2 písm. e) a f), informacích poskytnutých v jiné než elektronické podobě, nebo mimořádně rozsáhlých elektronicky poskytnutých informací postačí zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující její obsah.*
20. V komentáři Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, je k výše uvedenému ustanovení mj. uvedeno, že „*[n]a druhou stranu je samozřejmě možné zveřejnit i celou zaslanou odpověď (např. naskenováním dopisu), v tomto případě je ovšem nutné anonymizovat osobní údaje žadatele, neboť zákon ukládá zveřejnit poskytnuté informace a nikoli celý obsah odpovědi na žádost (vlastně se zde přiměřeně uplatní postup podle § 12, ve spojení s § 8a, tzv. zveřejnění informace s výjimkami předvídanými SvInf.*“
21. Podle ustanovení § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že „*povinný subjekt poskytne informace týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.*“ Tímto

předpisem je zákon o ochraně osobních údajů, který upravuje výjimky, na jejichž základě je možné osobní údaje konkrétní osoby zveřejnit. Případ žalobce však nenaplnuje podmínky žádné ze stanovených zákonných výjimek.

22. Žalovaný byl povinen uveřejnit informace, jež poskytoval na základě žádosti o informace podané žalobcem, ovšem nebyl oprávněn poskytnout současně s těmito informacemi i osobní údaje žalobce, neboť ho k tomuto neopravňoval zákon o svobodném přístupu k informacím ani zákon o ochraně osobních údajů. Žalovaný tak uveřejnil osobní údaje žalobce nezákonně, čímž naplnil třetí podmínku ustanovení § 82 s. ř. s. Zároveň soud uvádí, že není rozhodné, že k uveřejnění osobních údajů žalobce došlo neúmyslně (žalovaný uvedl, že pověřil správce webu obce uveřejněním příslušných dokumentů, a to v anonymizované podobě, ovšem splnění úkolu již nezkontroloval a nezajistil tak, že nebyly uveřejněny i osobní údaje žalobce). Mezi pojmové znaky nezákonného zásahu správního orgánu ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. totiž zavinění nepatří.
23. Zároveň byla naplněna i čtvrtá podmínka ustanovení § 82 a násl. s. ř. s., protože uveřejnění informace na webu obce není rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s., neboť zákon nepředpokládá, že by se mělo dít zvláštním formalizovaným způsobem, a dokonce ani neočekává, že by se tímto úkonem měly zakládat, měnit, rušit nebo závazně určovat práva nebo povinnosti žalobce. Jedná se o faktický úkon žalovaného, nikoli o individuální správní akt žalovaného.
24. Závěrem soud dodává, že v situaci, kdy je mezi účastníky nesporné, že k uveřejnění osobních údajů žalobce ze strany žalovaného skutečně došlo, neprovedl pro nadbytečnost žalobcem navržené důkazy (listiny dokládající zveřejnění dokumentů obsahujících osobní údaje žalobce) a o věci rozhodl, aniž by nařídil jednání. To sice žalobce v žalobě požadoval. Avšak podle názoru soudu nepředstavuje zvolený postup zkrácení žalobce v právu na spravedlivý proces, neboť za situace, kdy žalobce se svou žalobou uspěl, bylo by na úkor rychlosti řízení a také neehospodárné řízení o žalobě, která podléhá režimu přednostního vyřizování ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s., nedůvodně prodlužovat nařizováním neefektivního jednání, při kterém by byly jen konstatovány bezrozporné skutečnosti (které proto není třeba ani dokazovat) účastníkům již dříve známé, zvláště když žalovaný (neúspěšný účastník) s rozhodnutím bez nařízení jednání předem výslovně souhlasil.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

25. Na základě výše uvedeného odůvodnění dospěl soud k závěru, že byly splněny všechny pojmové znaky nezákonného zásahu podle § 82 s. ř. s., neboť žalovaný svým zásahem, který byl v rozporu s ustanovením § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím (tedy nezákonný), žalobce přímo zkrátil na jeho právech a tento zásah byl zaměřen přímo vůči žalobci. Podle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. tedy soud určil, že žalovaným provedený zásah vůči žalobci byl nezákonný.
26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů řízení ve výši 12 200 Kč. Náhrada nákladů řízení v dané věci je představována žalobcem zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč a dále odměnou jeho zástupce, která činí 10 200 Kč a je tvořena odměnou za tři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby a repliky) po 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], tj. 9 300 Kč, a třemi

paušálními částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), tj. 900 Kč.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. prosince 2018

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu